

Tulostavoiteasiakirja 2015–2018

1. Toiminta-ajatus

Energiavirasto edistää ja valvoo energiamarkkinoita, päästökaupan toimivuutta, energiatehokkuutta sekä uusiutuvan energian käyttöä.

Toimintaa ohjaavat seuraavat periaatteet:

- Avoimuus
- Reiluus
- Yhteisen hyvän puolesta toimiminen
- Olennaiseen keskittyminen.

Energiavirastolla ei ole erikseen määriteltyä visiota.

2. Toimintaympäristön muutokset

Energiajärjestelmän vakauden ja kehittymisen turvaaminen on osa elinkeinoelämän ja koko yhteiskunnan toimintaedellytystä. Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät politiikat vaikuttavat energiatoimialaan erityisesti päästökaupan, uusiutuvien energialähteiden ja energiatehokkuuden edistämisen kautta.

Energia-alan sääntely-ympäristöä hallitsee EU:n lainsäädäntö ja eurooppalaistuva valvonta. Alan muutokset aiheutuvat enenevässä määrin Euroopan unionissa tehtävästä yhtenäisestä eurooppalaisesta säännöstöstä. Sen tavoitteena on poistaa esteitä markkinoiden toiminnalta. Toisaalta sääntely usein lisää toimijoiden velvoitteita ja monimutkaistaa toimintaympäristöä.

Energiasektori on pääomavaltainen ja investointien takaisinmaksuajat pitkiä. Talous- ja rahoitusongelmat voivat tarkastelujaksollakin vaikuttaa tuotanto- ja infrastruktuuri-investointeihin.

Joustavuus energian tuotannossa, kysynnässä ja siirrossa on kasvava tarve. Muun muassa älykkäät verkot lisäävät kasvavassa määrin joustavuutta ja mahdollistavat infrastruktuurin, markkinoiden ja palvelutoimintojen optimoimisen.

3. Hallinnonalan strategiset päämäärät ja tavoitteet

Suomen, kuten EU:nkin energiapolitiikalla on kolme kärkeä: toimitusvarmuudesta huolehtiminen kaikissa olosuhteissa, yhteiskunnan kilpailukyvyyn tukeminen sekä ympäristön ja ilmaston vaaliminen. Saannin varmuuden kulmakiviä ovat toimiva energiajärjestelmä, huolehtiminen riittävästä energian omavaraisuudesta ja toimivat energian yhteismarkkinat. Kansallisissa energia- ja ilmastopoliittisissa linjauksissa on asetettu strategiseksi

tavoitteeksi vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, taittaa energian loppukulutuksen kasvu sekä nostaa uusiutuvan energian osuutta.

Työ- ja elinkeinoministeriön konsernin tavoitelinjausten mukaan energia politiikan keskeinen tavoite on energiaomavaraisuuden lisääminen. Ministeriön asettamana tavoitteena on myös energiatalouden pysyminen monipuolisena. Omavaraisuutta lisätään käyttäen taloudellisia kannusteita, normeja ja johdonmukaista lupapolitiikkaa sekä edistämällä energiatehokkuutta. Mitattavana tavoitteena on, että energiaomavaraisuus kasvaa.

4. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tuntuva osa Energiaviraston tehtävistä on lakisääteisen valvontaviranomaisen tehtäviä, joiden muuttumisen perustana on yleensä EU-säädösten muuttuminen.

Energiaviraston toiminnalle sovitaan seuraavat yhteiskunnalliset tavoitteet, joista ensimmäinen on läpileikkaava, ylemmän tason tavoite:

1. Energian tuotannon ja käytön kehittäminen laaja-alaisesti ja johdonmukaisesti yhteiskunnan hyväksi.

Energiavirasto edistää valvovana ja toimeenpanevana viranomaisena pitkäjänteisesti kansallisessa energia- ja ilmastostrategiassa määritellyjä tavoitteita.

2. Sähkön ja kaasun toimitusvarmuus on korkealla tasolla ja verkkopalvelujen hinnoittelu kohtuullista.

Energiavirasto valvoo ja edistää sähköverkkojen kehittämistä vastaamaan lain mukaisia toimitusvarmuuskriteereitä. Maakaasuinfrastruktuurin sääntely edistää osaltaan markkinoiden avaamista ja tehokasta kilpailua. Monopolitoimintojen valvonnalla virasto mahdollistaa asiakkaiden kohtuuhintaiset verkkopalvelut ja kannustaa yrityksiä tarvittaviin investointeihin. Virasto tuottaa luotettavaa tietoa sähkön ja maakaasun toimitusvarmuustilanteesta sekä huolehtii tarvittavan tehoreservikapasiteetin hankinnasta. Toimitusvarmuuden seuranta korostuu, koska Suomi on yhä riippuvaisempi tuontikapasiteetista sähkön huippukuormituksen aikana.

3. Yhdentyvät sähkö- ja kaasumarkkinat toimivat tehokkaasti ja mahdollistavat kilpailukykyiset hinnat.

Energiavirasto vaikuttaa aktiivisesti toimivien eurooppalaisten verkkosäätöjen kehittämiseen. Markkinoiden avoimuutta kehitetään ja puututaan aktiivisesti väärinkäyttöihin. Erityisesti edistetään sähkömarkkinoiden joustavuutta hintasignaalien suhteen.

4. Toimiva päästökauppa, uusiutuvan energian käyttö ja energiatehokkuus edistävät kustannustehokkaasti ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Energiavirasto käsittelee päästölupa- ja päästökaupparekisteriasiat luotettavasti ja tehokkaasti. Vastaavasti virasto hoitaa uusiutuvan energian tukien myöntämisen tehokkaasti mahdollistaen tuotannon ripeän lisäämisen. Lisäksi huolehditaan, että biopolttoaineiden kansallinen kestävyysjärjestelmä on kunnossa. Toimitaan aktiivisesti EU:n jäsenmaiden viranomaisyhteistyössä yhteisten biopolttoaineisiin liittyvien tulkintojen aikaansaamiseksi. Energiatehokkuuden edistämisen- ja valvontatoimet suunnataan resurssien puitteissa vaikuttavimpiin kohteisiin.

Tavoite: Energian tuotannon ja käytön kehittäminen laaja-alaisesti ja johdonmukaisesti yhteiskunnan hyväksi.

	Toteuma 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Alustava tavoite 2016	Alustava tavoite 2017	Alustava tavoite 2018
Verkot: Asiakkaan kokema keskimääräinen keskeytysaika jakeluverkossa, enintään (min) (tavoite nro 2)	336	120	120	115	110	105
Verkot: Sähköverkkoinvestointien määrä (tavoite nro 2)	805 M€ ¹	-	700 M€	700 M€	750 m€	750 m€
Markkinat: Sähkönmyyjän vaihtoaktiivisuus vähittäismarkkinoilla (tavoite nro 3)	10,1 %	7 %	10 %	10 %	11 %	11 %
Markkinat: Pullonkaulatulojen kertyminen tukku-markkinoilla (tavoite nro 3)	44,6 M€	alle 20 M€	alle 85 M€	alle 80 M€	alle 70 M€	alle 65 M€
Uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön osuus (tavoite nro 4)	29 %	30 %	32 %	33 %	34 %	35 %
Energiatehokkuus: Energiatehokkuusdirektiivin art. 7 mukaisesti laskettua kumulatiivista energiansäästöä ² (tavoite nro 4)	-	10 TWh _{kum}	18 TWh _{kum}	25 TWh _{kum}	31 TWh _{kum}	36 TWh _{kum}

¹ Mukana poikkeuksellisen suuret mittalaitteinvestoinnit. Investoinnit keskimäärin ilman mittalaitteita n. 500 miljoonaa euroa.

² Kansallinen säästötavoite jaksolla 2014–2020 on noin 50 TWh_{kum}. Energiaviraston vastuulla olevin toimin on arvioitu saavutettavan tästä 80 %.

5. Toiminnallinen tuloksellisuus

Energiavirasto jatkaa toimintojen ja palveluiden suunnitelmallista kehittämistä ja sähköistämistä. Palveluja ja toimintoja kehitetään asiakaslähtöisesti ja tietoturvallisesti hyödyntäen kansallisen palveluarkkitehtuurin ratkaisuja sekä ottaen huomioon työ- ja elinkeinoministeriön tekemät palvelutoimintaa ja tietohallintoa koskevat linjaukset.

Tuottavuus

Energiaviraston tuottavuutta mitataan kokonaistuottavuuden indeksillä. Tuottavuusindeksissä käytettäviä mitattavia tuotoksia eli suoritteita ovat päätökset, luvat, lausunnot, raportit sekä erilaiset valvontatoimenpiteet kuten vuotuiset sähkö- ja maakaasuverkkotoiminnan kohtuullisuuslaskelmat ja päästöselvitysten läpikäynti. Panoksia puolestaan ovat toimintamenukset.

	Toteuma 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Alustava tavoite 2016	Alustava tavoite 2017	Alustava tavoite 2018
Tuottavuusindeksi	129	92	92	92	92	92

Taloudellisuus

Energiaviraston eri toimintojen taloudellisuuden kehittymistä voidaan arvioida suhteuttamalla niiden aiheuttamia kustannuksia kyseisten markkinoiden kokoon nähden. Tavoitteena on valvonnan taloudellisuus. Mittareiden saamiin arvoihin vaikuttavat sekä toimintamenukset muuttuminen että jakajana olevien suureiden muutokset. Tavoitteet on asetettu heijastamaan nykyisiä tehtäviä:

	Toteuma 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Alustava tavoite 2016	Alustava tavoite 2017	Alustava tavoite 2018
Sähkö- ja maakaasuvalvonnan toimintakulut / sähkön ja maakaasun kulutus yhteensä (c/kWh)	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029	0,0029
Päästökaupan hallinnon toimintakulut / päästökaupan piiriin kuuluvat laitokset (€/laitos)	3420	3250	3000	3000	3000	3000
Syöttötariffijärjestelmän hallinnoinnin toimintakulut / syöttötariffijärjestelmällä tuotettu sähkö (€/MWh)	4,0	2,8	2,6	2,4	2,2	2,0

Tuotokset ja laadunhallinta

Energiaviraston palvelukykyä ja tuotosten laatua mitataan seuraavilla mittareilla:

	Toteuma 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Alustava tavoite 2016	Alustava tavoite 2017	Alustava tavoite 2018
Vuotuinen asiakastyytyväisyyskysely (asteikolla 1-5)			3,6	3,6	3,7	3,7
Päästökaupan lupa- ja muutoshakemusten sekä parannusraporttien keskim. käsittelyaika, kk	8,5	3	4	4	4	4
Tuotantotukien maksutusten keskimääräinen käsittelyaika, kk		2	2	2	2	2

6. Voimavarojen hallinta

Tavoitteena on varmistaa viraston tehtävien edellyttämä riittävä teoreettinen ja käytännön osaaminen sekä haasteelliset, vaihtelevat ja mielenkiintoiset työtehtävät organisaation kaikilla tasoilla. Kriittisenä tekijänä tässä suhteessa on asiantuntemuksen hankkiminen, ylläpito ja säilyttäminen virastossa, sillä kilpailu työvoimasta kiristyy. Virastossa ylläpidetään hyvää työilmapiiriä, joka on tärkeä tekijä henkilöstön pysyvyydelle. Hallittava työn kuormittavuus on yhtenä keskeisenä edellytyksenä henkilöstön hy-

vinvoinnille, joka pitää sisällään henkilöstön fyysisen ja henkisen terveyden sekä hyvän työilmapiirin.

Osaava ja sitoutunut henkilöstö, joka aktiivisesti keskustelee ja vaikuttaa kotimaassa ja kansainvälisesti on määritelty yhdeksi viraston kriittiseksi menestystekijäksi:

	Toteuma 2013	Tavoite 2014	Tavoite 2015	Alustava tavoite 2016	Alustava tavoite 2017	Alustava tavoite 2018
Henkilötyövuosien kehitys (nykytehtävillä)	63,6	67	69	69	69	69
Kokonaistyötyytyväisyys	3,66	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8

7. Voimassaolo ja seuranta

Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle eli vuosille 2015 - 2018. Tulostavoiteasiakirja päivitetään tarvittaessa.

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa sekä puolivuotis-toteumaa syksyn tulosneuvottelujen yhteydessä. Raportointi tulostavoitteiden toteutumisesta tapahtuu kaksi kertaa vuodessa Valtion tulostietojärjestelmään Netraan 30.6. tilanteesta 30.8. ja 31.12. tilanteesta 15.3. mennessä.

Allekirjoitukset

Helsingissä 5. joulukuuta 2014

Työ- ja elinkeinoministeriö

Päivi Janka
Osastopäällikkö

Energiavirasto

Riku Huttunen
Ylijohtaja

Sirkka Vilkkamo
teollisuusneuvos